



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Sancta Paupertas Religiosorum propria sine proprio Propugnata**

**Wissingh, Anton**

**Coloniæ Agrippinæ, 1700**

Titulus secundus. Heroicarum virtutum sectator S. P. Noster Franciscus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49625)

XIX. Pusilli Gregis Pastor *Franciscus* videbatur intuentibus homo alterius sæculi, quippe qui mente ac facie in cælum semper intentus, omnes sursum trahere conaretur. *ibidem* §. 5.

XX. Faciebat Sancta Paupertas, quam solam deferebant Filii S. P. *Francisci* Pauperculi pro sumptibus, ipsos ad omnem obedientiam promptos, robustos ad labores, & ad itinera expeditos. Et quia nihil terrenum habebant, nihil amabant, nihilque timebant amittere, securi erant ubique, nullo pavore suspensi, nullâ curâ distracti, tamquam qui absque mentis turbatione vivebant, & sine solitudine diem crastinum, & serotinum hospitium expectabant. *ibidem* §. 6.

XXI. Multa quidem eis in diversis partibus orbis inferebantur convitia tamquam personis despicabilibus & ignotis. Verùm amor Evangelii Christi adeo ipsos patientes effecerat, ut quærerent potius ibi esse, ubi persecutionem paterentur in corpore, quàm ubi, cognitâ sanctitate ipsorum, mundano possent gloriari favore. Ipsa quoque rerum penuria superabundans eis videbatur ubertas; dum juxta consilium Sapientis ( Eccl. 29. | 30. ) *Pro magno ipsis minimum complacebat.* *ibidem* §. 7.

## Titulus secundus.

*Heroicarum virtutum sectator S. P.*

*Noster Franciscus*

I. **V**IR Dei *Franciscus* attendens illud Apostoli Verbum, *qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitis &*

E S

con-

*concupiscentiis*, ut Crucis armaturam suo ferret in corpore, tantâ disciplinæ rigiditate sensuales appetitus arcebat, ut vix necessaria sumeret sustentationi naturæ. Difficile namque fore dicebat, necessitati corporis satisfacere, & pronitati sensuum non parère. -- Sicque seipsum austerum sibi, humanum proximo, subjectum evangelio Christi per omnia reddens, non solum abstinendo, verum etiam manducando præbebat ædificationis exemplum. c. 5. §. 1.

II. Interrogatus aliquando, quomodo vestitu tam tenui se posset ab hiemalis algoris asperitate tueri, in spiritus fervore respondit: si supernæ patriæ flammâ per desiderium contingeremur interiùs, frigus istud exterius facile portaremus. Vestis horrebat mollitiem, asperitatem amabat -- experientiâ enim certâ dedicerat, dæmones asperitate terreri, deliciosis autem & mollibus ad tentandum fortiùs animari. *Ibidem* §. 2.

III. Rigidus in disciplina super custodiam suam stabat: curam permaximam gerens de utriusque hominis puritate servanda. Quapropter circa conversionis suæ primordia, tempore hiemali in foveam glacie plenam seipsum plerumque mergebat, ut & domesticum sibi hostem perfectè subigeret, & candidum vestimentum pudoris à voluptatis incendio præservaret. Tolerabilius viro spirituali fore incomparabiliter assererat, magnum sustinere frigus in carne, quàm ardorem carnalis libidinis vel modicum sentire in mente. *Ibidem* §. 3.

IV. Otium autem omnium malarum cogitatio-

tio-

tionum sentinam docebat summopere fugiendum; exemplo demonstrans, rebellem carnem & pigram disciplinis continuis, & fructuosis laboribus esse domandam. Unde corpus suum Fratrem asinum appellabat, tamquam laboriosis supponendū oneribus, crebris cædendum flagellis, & vili pabulo sustentandum. *Ibidem §. 4.*

V. Si quem verò cernebat otiosum & vagum aliorum velle manducare labores, Fratrem muscam nominandum censebat, eò quòd talis nihil boni faciens, sed benefacta inficiens, vilem & abominabilem se omnibus reddat. Propter quod dixit aliquando: Volo Fratres meos laborare & exercitari; ne otio dediti per illicita corde & linguâ vagentur. *Ibidem §. 5.*

VI. Evangelicum volebat à Fratribus observari silentium, ut videlicet ab omni otioso verbo omni tempore abstinerent sollicitè, tamquam reddituri in die iudicii de huiusmodi rationem. Sed etsi quem invenisset Fratrem verbis assuetum inanibus, acriter arguebat, taciturnitatem modestam & puri cordis affirmans custodiam, & non modicam esse virtutem. *Ibidem §. 5.*

VII. Licet autem pro viribus ad vitam austeram Fratres induceret, non tamen ei placebat distractionis severitas, quæ pietatis non induit viscera, nec est discretionis sale condita. *Ibidem §. 6.* Ad tantam pervenerat puritatem, ut caro spiritui, & spiritus Deo harmonia mirabili concordarent. *Ibidem §. 8.*

VIII. Omnium virtutum custos & decor humilitas copiosâ virum Dei ubertate repleverat. In  
pro-

propria quidem reputatione nihil erat nisi peccator, cum in veritate speculum esset, & splendor omnimodæ sanctitatis. Super hanc studuit ædificare se ipsum, ut sapiens architectus fundamentum præjaciens, quod à Christo didicerat. Sed & verbum hoc dicere solitus erat: quantum homo est in oculis Dei, tantum est, & non plus. *Cap. 6, §. 1.*

IX. Ut autem pluribus modis negotiator hic Evangelicus *Franciscus* lucraretur, ac totum præsens tempus conflaret in meritum, non tam præesse voluit, quàm subesse, nec tam præcipere, quàm parère. Idcirco Generalis cedens officio, Guardianum petiit, cujus voluntati per omnia subjaçeret. Tam enim uberem asseribat sanctæ obedientiæ fructum, ut eis, qui jugo ipsius colla submitterent, nil temporis sine lucro transfiret. Unde & Fratri, cum quo erat solitus ire, semper obedientiam promittere consueverat, & servare. *Ibidem §. 4.*

X. Dixit aliquando sociis: inter alia, quæ dignanter pietas divina concessit, hanc gratiam contulit, quòd ita diligenter Novitio unius horæ obedirem, si mihi Guardianus daretur, sicut antiquissimo & discretissimo Fratri. Subditus, inquit, Prælatum suum non hominem considerare debet, sed illum, pro cujus amore est subjectus. Quanto enim contemptibilior præsidet, tantò magis humilitas obedientis placet. *Ibidem §. 4.*

XI. Cum vice quadam quæreretur ab eo, quis esset verus obediens judicandus; corporis mortui similitudinem pro exemplo proposuit. Tolle,  
in-

inquit, corpus exanime, & ubi placuerit, pone: videbis non repugnare motum, non murmurare situm, non reclamare dimissum. Quòd si statuatur in cathedra, non alta sed ima respiciet; si collocetur in purpura, duplò pallefcet. Hic, ait, verus obediens est, qui, cur moveatur, non dijudicat; ubi locetur, non curat; ut transmutetur, non instat; erectus ad officium, solitam tenet humilitatem; plùs honoratus plus reputat se indignum.

*Ibidem §. 5.*

XII. Addebat: in prælatione casus, in laude præcipitium, in humilitate subditi animæ lucrum est: cur ergo periculis plùs quàm lucris attendimus, cùm acceperimus tempus ad lucrum? *Ibidem §. 5.* Hac igitur de causa, humilitatis forma *Franciscus* Fratres suos voluit vocari *Minores*, & Prælatos sui Ordinis dici *Ministros*, ut & verbis uteretur Evangelii, quod observare promiserat; & ex ipso nomine discerent discipuli ejus, quòd ad discendum humilitatem ad scholas humilis Christi venissent. *Ibidem §. 6.*

XIII. Ad tempus commoratus in aula alicujus *Cardinalis*, & ideo verberatus à *Diabolicis*, ait ad socium: meliùs judico, eum, qui ponitur in exemplum, fugere curias, & humiliter inter viros in locis conversari humilibus; ut sustinentes penuriam fortes efficiat, similia sustinendo. c. 6. §. 10.

XIV. Abhorrebat Vir Sanctus superbiam omnium malorum originem, & inobedientiam ipsius pessimam prolem: sed non minùs humilitatem pœnitentiæ acceptabat. *Ibidem §. 11.*

XV. Inter cetera charismatum dona, quæ à  
largo

largo datore *Franciscus* obtinuit, prærogativa quadam speciali promeruit in divitias simplicitatis excrefcere per altiffimæ paupertatis amorem. Hanc Filio Dei vit Sanctus familiarem attendens, & jam quasi toto orbe repulfam, charitate ftuduit desponfare perpetua. Nemo tam auri, quàm ipfe cupidus paupertatis: nec thefauri custodiendi folicitior ullus, quàm ifte hujus evangelicæ margaritæ. In hoc præcipuè fuus offendebarur afpectus, fi quidquam videret in Fratribus, quod paupertati non per omnia confonaret. c. 7. §. 1.

XVI. Chrifti JESU paupertatem, & Matris frequenter cum lacrymis revocabat ad mentem: inde hanc virtutum afferens effe Reginam, quia in Rege Regum, & in Regina Matre ipfius tam præftanter effulfit. Nam & Fratribus in conclavi quærentibus, quæ virtus magis amicum redderet Chrifto; quali fecretum fui cordis aperiens, refpondebat: Paupertatem noveritis Fratres fpecialem effe viam falutis, tanquam humilitatis fomentum, perfectionisque radicem, cujus eff fructus multiplex, fed occultus. -- Ad cujus, inquit, culmen qui cupit attingere, non folùm mundanæ prudentiæ, verùm etiam literarum peritiæ renuntiare quodammodo debet, ut tali expropriatus poffeffione, introëat in potentias Domini, & nudum fe offerat brachiis crucifixi. Nequaquam enim fæculo perfectè renuntiat, qui proprii fensus loculos intra cordis arcana refervat. *Ibidem.*

XVII. *Paupertatis oforem alloquebatur his verbis: Vade viam tuam Frater mufca: -- incepifti à carne; ruinofo fundamētum fpiritali*  
fa-

fabricæ collocasti. *Ibidem* §. 3. Ad alium Fratrem Vir Sanctus agebat : Absit à nobis, Frater charissime, ut pro quovis homine impiè agamus in Regulam. Malo, te Altare Virginis gloriosæ nudare, quàm contra paupertatis votum, & observantiam Evangelii aliquid vel modicum attentare.

*Ibidem* §. 4.

XVII. Dixit Vir Sanctus ad socium ; Pecunia servis Dei, ô Frater, nihil aliud est, quàm Diabolus, & coluber venenosus. *Ibidem* §. 5. Evangelicæ perfectionis formositas, quantum ad castitatem scilicet, obedientiam, & paupertatem, satis convenienter ostenditur in viro Dei pari forma perfectè fulsisse; licet gloriari præelegerit in privilegio paupertatis, quam modò Matrem, modò sponsam, modò Dominam nominare solebat.

*Ibidem* §. 6.

XIX. Beneplacitum est Domino in paupertate, & eâ maximè, quæ voluntaria pro Christo mendicitas est. *Ibidem* §. 7. agebat idem S. P. N. Franciscus.

## Titulus tertius.

*Admirabilis zelus animarum, & mors  
beata S. P. N. Francisci.*

**P**ietas vera, quæ secundum Apostolum ad omnia valet, adeo cor *Francisci* repleverat, ut totum videretur Virum Dei in suum  
do-